

Global Trends on Anti-Corruption

กระแสโลกของ การต่อต้านคอร์รัปชัน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาคลาสสิกที่คงอยู่คู่กับมนุษยชาติมาช้านาน สามารถปรับเปลี่ยนโฉมหน้าและกลไกให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปได้อยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่ที่มนุษย์เริ่มเรียนรู้ที่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มในสังคมบุพกาล มาจนถึงยุคดิจิทัลที่กิจกรรมประจำวันของคนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตในโลกออนไลน์อยู่หน้าจอมือถือ คอมพิวเตอร์ หรือ แท็บเล็ตมากกว่าการปฏิสัมพันธ์กับคนจริง ๆ ที่อยู่รอบตัว

ไม่ว่าจะในประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศด้อยพัฒนา ไม่มีประเทศไหนเลยที่สามารถหลุดได้ว่ปลอดจากปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน 100% ถึงแม้ว่าความรุนแรงหนักเบาของปัญหาของประเทศต่างๆอาจจะแตกต่างกันไป โดยหากมองในภาพรวมแล้ว มีการประเมินโดย OECD ว่าในแต่ละปีมีเม็ดเงิน

ที่ถูกใช้เพื่อการจ่ายสินบนของประเทศต่างๆทั่วโลกรวมกันมีมูลค่าสูงถึงกว่า 1 ล้านล้านเหรียญ (คิดเป็น 11.5 เท่าของงบประมาณรายจ่ายรัฐบาลไทยปี 2561) เลยทีเดียว

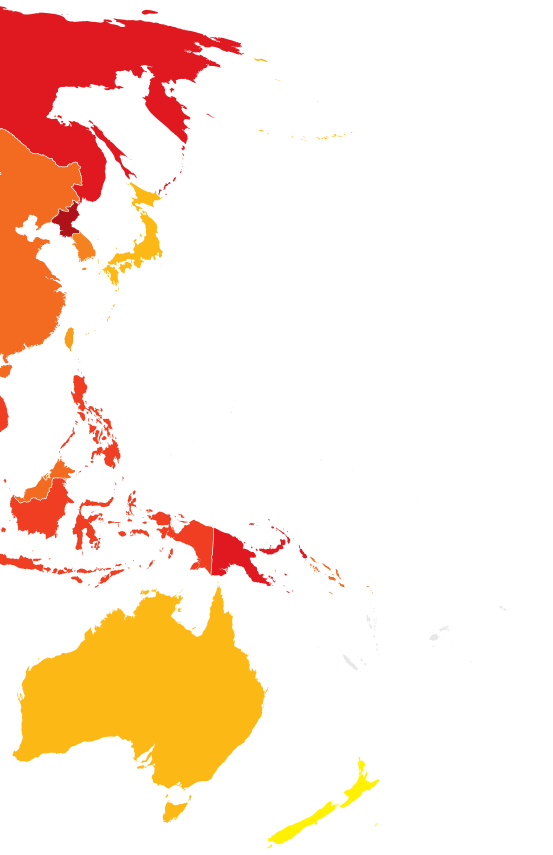
การทำความเข้าใจกับทิศทางการต่อต้านคอร์รัปชันของโลกมีความสำคัญ เพราะจะช่วยให้บริษัทในภาคธุรกิจสามารถเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมในการทำธุรกิจได้อย่างเหมาะสม แต่เนิ่นๆ ซึ่งในที่สุดจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยให้บริษัทสามารถรักษาความสามารถในการแข่งขันเอาไว้ และอาจจะสร้างความได้เปรียบให้กับบริษัทได้ด้วยหากสามารถปรับตัวได้ดีและเร็วกว่าคู่แข่ง

เมื่อไม่นานมานี้ผมมีโอกาสได้อ่านรายงาน

ที่น่าสนใจฉบับหนึ่งของ PWC เรื่อง “Five forces that will reshape the global landscape of anti-bribery and anti-corruption” ซึ่งพูดถึงปัจจัยสำคัญห้าประการซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในด้านของการต่อต้านการให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันในอีกห้าปีข้างหน้า ได้แก่

1. หน่วยงานตรวจสอบและปราบปรามคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ จะทำงานประสานและสนับสนุนกันอย่างใกล้ชิดและเป็นระบบมากขึ้น

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา หลายประเทศได้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดขึ้นเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งไม่เพียงแต่จะมีผลกับการดำเนินธุรกิจในประเทศของตัวเองเท่านั้น แต่ครอบคลุม

ไปถึงการทำธุรกิจของกิจการที่เกี่ยวข้องในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกด้วย อย่างเช่น Foreign Corruption Practices Act (FCPA) ของสหรัฐอเมริกา หรือ U.K. Bribery Act ของอังกฤษ จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในช่วงสองสามปีมานี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบงานป้องกันปราบปรามคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ได้มีการประสานความร่วมมือ และทำงานสนับสนุนกันและกันมากขึ้นกว่าในอดีต ตัวอย่างหนึ่งที่ชัดเจนของเรื่องนี้ก็คือการดำเนินคดีกับ Rolls-Royce ซึ่งเกิดขึ้นได้จากการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดของหน่วยงานตรวจสอบในสหรัฐ อังกฤษ และบราซิล ส่งผลให้ Rolls-Royce ต้องยอมจ่ายค่าปรับถึง 671 ล้านดอลลาร์เพื่อยุติการดำเนินคดีสินบนที่เกี่ยวข้องทั่วทั้งบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ในหลายประเทศทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่รัฐวิสาหกิจชั้นนำของไทยด้วย

2 กระแสสังคมจะมีน้ำหนักในการจัดการปัญหาคอร์รัปชันมากกว่าการบังคับใช้ตัวบทกฎหมาย

ในโลกยุค social media เช่นในปัจจุบัน ผู้คนมีช่องทางและแรงจูงใจมากขึ้นในการที่จะเปิดโปงการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งนับวันจะยิ่งกลายเป็นสิ่งน่ารังเกียจที่คนในสังคมยอมรับได้น้อยลงทุกที แม้แต่ในประเทศที่การคอร์รัปชันแพร่กระจายและฝังรากลึกจนกลายเป็นหนึ่งในบรรทัดฐานของสังคมอย่างอินเดีย ดังจะเห็นได้จากความสำเร็จของการทำแคมเปญอย่าง www.ipaidabribe.com ซึ่งเปิดโอกาสให้คนอินเดียที่ถูกเจ้าหน้าที่รัฐเรียกรับสินบนในการติดต่อราชการสามารถเข้าไปให้ข้อมูลการถูกเรียกรับสินบนได้ผ่านทางเว็บไซต์ และข้อมูลจำนวนมากที่มาจากเสียงจริง ๆ ของประชาชนก็กลายเป็นแรงกดดันให้หน่วยราชการของอินเดียต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการและแก้ปัญหาการเรียกรับสินบน

การทำแคมเปญที่อาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในลักษณะนี้ สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ และหลายๆ ประเทศก็มีการทำแคมเปญในลักษณะนี้อยู่เหมือนกัน

3. เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชันในโลกทุกวันนี้ เทคโนโลยีได้เข้ามามีส่วนสำคัญกับธุรกิจทุกประเภท มีการนำระบบอัตโนมัติ (Automation) และ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) มาใช้ในการจัดการกับปัญหาและความเสี่ยงด้านต่างๆ มากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งในแง่ของการต่อต้านคอร์รัปชันสามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยให้เกิดการพัฒนาทั้งในแง่ของความสะดวกรวดเร็ว และประสิทธิภาพของกระบวนการในการติดตามการฝ่าฝืนกฎระเบียบปฏิบัติที่เป็นสัญญาณของการทุจริตคอร์รัปชันด้วย

จากผลการสำรวจ Global CEO Survey รอบล่าสุดของ PWC พบว่า 52% ของ CEO บริษัทในโลกกำลังศึกษาถึงประโยชน์ของการนำเครื่องจักรมาทำงานร่วมกับมนุษย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในอนาคตเทคโนโลยี AI จะถูกนำมาใช้แพร่หลายในอุตสาหกรรมต่างๆ มากขึ้น ซึ่งการนำเทคโนโลยี AI มาใช้จะช่วย

เพิ่มศักยภาพในการประมวลผลข้อมูล โดยอาศัย Algorithm ทำให้บริษัทติดตามข้อมูลต่างๆ และวิเคราะห์ความเสี่ยงได้แบบ real-time สามารถตรวจพบการกระทำที่อาจเป็นสัญญาณของการทุจริตคอร์รัปชันได้แต่เนิ่นๆ ซึ่งจะทำให้สามารถเลือกวิธีบริหารจัดการที่เหมาะสม ลดความเสี่ยงที่ปัญหาจะลุกลามไปได้อย่างมีนัยสำคัญ

โดยส่วนใหญ่แล้ว การทุจริตคอร์รัปชันในกรณีใหญ่ๆ มักจะมีสัญญาณที่สามารถตรวจพบได้ล่วงหน้าก่อน อย่างเช่นการฝ่าฝืนหรือยกเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ การรับหรือจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีอย่างไม่ถูกต้องโปร่งใสสมเหตุสมผลซึ่งในอดีตการตรวจสอบความผิดปกติเหล่านี้จะอาศัยสติปัญญาและกำลังคนเป็นหลักซึ่งถือเป็นข้อจำกัดสำคัญ เพราะมีข้อมูลที่ต้องตรวจสอบมากมาย ไม่มีเจ้าหน้าที่มากพอที่จะมาตรวจสอบข้อมูลได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน เพราะฉะนั้น การนำเทคโนโลยี AI โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ machine learning มาใช้เสริมกับการทำหน้าที่ของแรงงานคน ก็จะช่วยให้สามารถตรวจพบสัญญาณการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิมอย่างมาก

นอกจากนี้ การเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี blockchain ก็จะช่วยให้การติดตามและควบคุมธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น สามารถตรวจพบธุรกรรมที่น่าสงสัยได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ในปัจจุบัน เราสามารถใช้ machine learning เพื่อประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ และช่วยเราตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้มากมายอยู่แล้ว แต่เชื่อแน่ว่าในอีกห้าปีข้างหน้าเราจะได้เห็นการนำเทคโนโลยียุคใหม่เหล่านี้มาใช้มากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

4. การจ่ายค่าอำนาจความสะดวกจะลดลงเมื่อคนในสังคมลดการใช้เงินสด
ทุกวันนี้ ประเทศต่างๆ ในโลกใช้เงินสดลดลงจากในอดีตอย่างมาก และหันมาใช้ช่องทางชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์อย่าง

เช่น บัตรเครดิต หรือ e-money แทน โดยในประเทศอย่างสวีเดน การใช้จ่ายเงินสดที่อยู่ในรูปของธนบัตรและเหรียญคิดเป็นสัดส่วนเพียงแค่ 2% เท่านั้น ในขณะที่สหรัฐอเมริกาอยู่ที่ 7.7% และสหภาพยุโรปอยู่ที่ 10%

สัดส่วนการใช้จ่ายเงินสดของประเทศต่างๆ ในโลกรวมถึงประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างชัดเจนในอนาคต โดย PWC ประเมินว่าสัดส่วนของธุรกรรมที่ใช้จ่ายเงินสดในโลกน่าจะลดลงไปถึง 30% ภายในอีกห้าปีข้างหน้า หนึ่งในข้อดีของการใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ก็คือสามารถติดตามตรวจสอบได้ง่าย ซึ่งหากคนในสังคมเปลี่ยนมาใช้เงินอิเล็กทรอนิกส์แทนเงินสดก็จะช่วยลดความเสี่ยงในการฉ้อโกงหรือค่านายความสะดวกต่างๆ ไปโดยปริยาย

5. การทำธุรกิจอย่างโปร่งใสและมีจริยธรรมจะกลายมาเป็นบรรทัดฐานใหม่ของสังคม

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าธรรมาภิบาลได้กลายมาเป็นกระแสหลักของโลกธุรกิจยุคนี้ องค์กรธุรกิจไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากการตรวจสอบของสังคม ไม่ว่าจะโดย NGO สื่อมวลชน หรือ social media ทั้งหมดได้ในอีกห้าปีข้างหน้าหากกระแสนี้มีแต่จะทวีความเข้มข้นมากขึ้น และเราจะเห็นบริษัทต่างๆ หันมาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างจริงจังมากขึ้นเรื่อยๆ และนำประเด็นเรื่องการทำธุรกิจอย่างโปร่งใส มีจริยธรรม และความยั่งยืนมาเป็นแกนหลักในการกำหนดโมเดลธุรกิจ นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มว่าบริษัทที่

ให้ความสำคัญกับประเด็นธรรมาภิบาลและความยั่งยืนจะเน้นทำธุรกิจกับลูกค้า และลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้เหมือนกันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

บางองค์กรยังไม่เข้าใจความสำคัญในเรื่องนี้ และยังพยายามที่จะฉีกรัฐธรรมนูญ การปกปิดข้อมูลต่างๆ โดยใช้ข้ออ้างในเรื่องของการรักษาความลับ และเปิดเผยข้อมูลให้น้อยที่สุดเท่าที่กฎหมายหรือ กฎระเบียบของทางการกำหนดไว้เท่านั้น แต่ในอนาคตเมื่อการทำธุรกิจอย่างโปร่งใสและมีจริยธรรม กลายมาเป็นบรรทัดฐานใหม่ของสังคม ธุรกิจเหล่านี้จะเสียโอกาส ส่วนธุรกิจที่อ่านขาดและเริ่มปรับตัวให้เข้ากับกระแสใหม่เสียตั้งแต่ตอนนี้ จะได้เปรียบในแง่ของการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของทั้งพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยทั้งความตั้งใจจริงและระยะเวลาในการดำเนินการ แต่เมื่อทำสำเร็จก็จะทำให้ได้รับความเชื่อถือจากผู้มีส่วนได้เสีย และมีโอกาสมากขึ้นที่จะขยับสถานะของกิจการมาอยู่ระดับแนวหน้าของวงการได้

สำหรับผู้ที่สนใจสามารถอ่านรายงานฉบับเต็มของ PWC เรื่อง "Five forces that will reshape the global landscape of anti-bribery and anti-corruption" ได้ที่ <https://www.pwc.com/gx/en/services/advisory/forensics/five-forces-that-will-reshape-the-global-landscape-of-anti-bribery-anti-corruption.html>

Corruption has long been a deep-rooted problem to humankind and comes in various forms depending on changes of time, starting from the early primitive society when human began to live as a group, to the digital era that people interact more with smart phones, computers or tablets than with other people around them.

Regardless of developed or less developed nations, none can be branded as 100% corruption-free. The level of corruption issues may vary in different countries. According to the assessment by the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), estimated US\$1 trillion were spent as bribe money the world over. Such amount is 11.5 times higher than Thailand's national budget, fiscal year 2018.

Understanding the global trend on anti-corruption is crucial because it helps business sector prepare for any change. Ultimately preparation will be crucial for companies to remain competitive and resilience to changes than business rivals.

Recently, I read "Five forces that will reshape the global landscape of anti-bribery and anti-corruption" by Price waterhouseCoopers. The topic focuses on the following five factors that will lead to changes in anti-corruption and anti-bribery in the next five years.

1 Probe and anti-corruption agencies from different countries will work more closely and systematically in a bid to support each other

Several countries have come up with stringent law and regulation to counter corruption which are effective not only among domestic business operation but also partner companies worldwide, for example the U.S. Foreign Corruption Practices Act and the U.K. Bribery Act. Agencies working on anti-corruption from different countries cooperate and work more closely than ever. Rolls-Royce scandal is one of the evident case studies that reflects a close collaboration between anti-graft agencies in Brazil, the U.K. and the U.S. The company ended up paying up to £ 671million-fine to settle bribery and corruption claims that involve large-scale companies in many countries including Thai state enterprise.

2 Social trend is more powerful than law and regulation when it comes to anti-corruption

People have social media as a channel and motivation to expose anti-corruption which has become hardly acceptable everywhere. India, where corruption is deep-rooted and has become a standard in the society, successfully turns the tide by launching an anti-corruption campaign through website www.ipaidabribe.com. Information about authorities taking bribery provided by Indian people via this website is sufficient to pressure authorities to improve effectiveness in civil services and solve the issue of bribery money.

Public participation is required to make such anti-corruption campaign successful and make a significant change in the society. Similar campaign to www.ipaidabribe.com is also implemented in other countries.

3 Technology will play an important role in reducing risk of corruption

Technology plays an important role in all business types. Automation and Artificial Intelligence (AI) have been adopted by several companies as mechanism

to solve business problems and other risks including corruption, thanks to technological development, speed, time convenience and effectiveness in monitoring any violation against law and regulation that could lead to corruption.

Global CEO Survey by Pricewaterhouse Coopers found 52% of CEOs in the world are studying positive effect of human-technology integration. AI will be widely implemented in the future for data processing by using Algorithm to analyze risk on a real-time basis. Any action that can lead to corruption will be detected, leading suitable business management and corruption risk reduction.

In fact, major corruption cases for example, law violation, duty negligence, taking or paying bribery money and incorrect, non-transparent accounting can be detected in advance. In the past, these unusual actions required human intelligence. However, the major limitation is lacking capable manpower to monitor information overload. Hence AI, particularly machine learning, will help rapidly and effectively detect any corruption action that may occur.

In addition, rapid growth of blockchain technology will enable human to effectively monitor and control any unusual financial transaction with transparency. Machine learning can be adopted to systematically assess risks and enable us to make decision. We will soon see expansion of technology integration into business to reduce corruption risk.

4 Paying utility bills will be decreased in non-cash payment society

Cash has been drastically faded out and replaced by credit card and e-money. Sweden, for example, reported only 2% of cash expenditure compared to 7.7% in the U.S. and 10% in the E.U. A proportion of cash payment in several countries around the world including Thailand drastically decreased. PWC expects cash transaction will be decreased by 30% in the next five

years. Electronic transaction helps benefit monitoring purpose. If people in the society use e-money instead of cash, corruption risk will be less.

5 Business ethics and transparency will become a new social norm

Corporate governance has become a mainstream in the global business trend. Social monitoring by non-governmental organization, press or social media is unavoidable. Such trend will be more intensive in the next five years. We will see increasing number of corporate companies giving priority to this factor and adopting corporate governance as the principle of business model. There is also an increasing trend in business good governance and sustainability. Increasing number of clients also prioritize these factors.

However, there are also some corporate companies that have not yet prioritized this issue, but even withstood the trend by covering up information as “confidential” and disclosing the least details they can by law and regulation. In the future, when business ethics and transparency has become a new social norm, these companies will lose business opportunity. Credibility and success will belong to those knowing the trend and beginning to adjust their business culture to meet such unavoidable challenges and changes. Only these corporate companies will be leading the pack in the near future.

Read the full report on <https://www.pwc.com/gx/en/services/advisory/forensics/five-forces-that-will-reshape-the-global-landscape-of-anti-bribery-anti-corruption.html>

นายพิชญ พรมจรรยา
Mr. Phisanu
Phromchanya

Public Relations
Consultant
Thai IOD

